

Interactive instruction development (K1098)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Ontwerpt en realiseert (onderdelen van) een interactieve instructie	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar is actief in een werkveld dat volop in ontwikkeling is. Hij werkt lokaal, nationaal en soms ook internationaal. Zijn werk is divers en zelden routinematig. Zijn brede kennis en vaardigheden op het gebied van techniek en ontwikkeltools en zijn specialistische kennis en vaardigheden op het gebied van didactiek en ondersteunende technieken moet mee ontwikkelen met de komst van nieuwe producten en toepassingen. Het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar is complex omdat hij op de hoogte moet blijven van nieuwe technische ontwikkelingen, methodieken, tools en software. Daarnaast moet hij zich inwerken in nieuwe onderwerpen of processen waarvoor hij een interactieve instructie moet maken. Ook het werken voor steeds andere doelgroepen maakt het werk complex.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met collega's, leidinggevend, opdrachtgevers en gebruikers van de instructies. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk en wanneer hij in teamverband werkt is hij mede verantwoordelijk voor het werk van anderen. De beginnend beroepsbeoefenaar voert zijn werkzaamheden zelfstandig en/of in teamverband uit. Hij legt verantwoording af aan zijn interne of externe opdrachtgever.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Onderzoekt de vraag van de opdrachtgever	De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt met de opdrachtgever om de vraag naar interactieve instructie duidelijk te krijgen, verzamelt informatie over onderwerp, doel, doelgroep, interactiviteit en wensen, eventueel door bezoek of interview, analyseert de gegevens, vraagt bevestiging en informeert over de (on)mogelijkheden.	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt en structureert uitgebreide informatie over de wensen, doelgroep en inhoud van de instructie, analyseert modellen en schema's nauwkeurig, bedenkt creatieve interactieve oplossingen die aan de eisen voldoen, en stemt de wensen van de opdrachtgever af met de mogelijkheden en verwachtingen.	Een door de opdrachtgever goedgekeurde beknopte beschrijving van de problematiek die duidelijk maakt hoe de interactieve instructie er globaal uit komt te zien.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ontwerpt (onderdelen van) een interactieve instructie	De beginnend beroepsbeoefenaar verwerkt informatie tot een instructie design document, raadpleegt collega's, verzamelt gegevens, bepaalt structuur, scenario's, contenttypes en eisen, haalt content op, ondersteunt het contentproces, presenteert het ontwerp met planning en onderbouwing, en past het document aan na feedback.	De beginnend beroepsbeoefenaar verwerkt creatieve ideeën passend bij de opdracht, kent verschillende vormen voor interactieve instructies, en kiest een geschikte vorm rekening houdend met mogelijkheden, beperkingen en kosten. Hij ontwikkelt een didactisch onderbouwd ontwerp met principes, gamification en storytelling, beschrijft en visualiseert het instructie design document helder en aantrekkelijk, en overtuigt opdrachtgevers en projectteams van de keuzes en de mogelijkheden.	Een instructie design document dat is afgestemd met het projectteam en/of de opdrachtgever/leidinggevende.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Realiseert (onderdelen van) een interactieve instructie	De beginnend beroepsbeoefenaar programmeert interactieve instructies volgens instructiedesign, gebruikt ontwikkelmethoden zoals visueel programmeren of low code, stelt parameters in, integreert tekst, beeld, geluid, modellen en animaties, houdt een logboek bij, bewaakt de planning en vraagt regelmatig feedback voor verbetering.	De beginnend beroepsbeoefenaar vertaalt ontwerp vakkundig met oog voor usability, maakt juiste keuzes in ontwikkeltools en technieken, levert interactieve instructies van hoge kwaliteit tot op detailniveau en volgt organisatie- en opdrachtgeverprocedures, zoals privacy en versiebeheer.	De interactieve instructie voldoet aan het instructie design document en is klaar om getest te worden.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Test (onderdelen van) een interactieve instructie en levert deze op	De beginnend beroepsbeoefenaar test interactieve instructies, voert usertests uit, verzamelt en analyseert data, bepaalt aanpassingen, voert verbeteringen in overleg met opdrachtgever door, levert de finale instructie op en licht deze toe voor gebruikers.	Een startende beroepsbeoefenaar stelt een testplan op, voert tests uit, analyseert resultaten, trekt conclusies, bespreekt deze met de opdrachtgever, weegt klantvriendelijkheid af, presenteert de instructie en reageert op feedback.	De interactieve instructie werkt naar behoren en voldoet aan de verwachtingen van de opdrachtgever/leidinggevende en de gebruikers.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl